

Ciència, música, i noves realitats al Liceu

per Mercè Pérez Pons *Teatralnet* Publicat: 25/11/09

Diu Hèctor Parra que El meu ideal d'art és aquell en el que la complexitat psicològica s'adequa a la física, i que no hi ha res més apassionant per mi que preguntar-me què és la realitat. Tota una declaració d'intencions que el jove compositor barceloní ha plasmat en *Hypermusic Prologue*, en forma d'unió entre ciència i música.

Aquesta és la seva primera òpera, i després de presentar-se al Centre Pompidou el passat juny serà a la Sala Foyer els propers 27 i 28 de novembre, en la que constituirà l'estrena de Parra al Liceu i d'aquesta obra en particular a tot l'Estat. *Hypermusic Prologue*, A projective Opera in Seven Planes ha sigut coproduïda pel Gran Teatre del Liceu, l'Obra Social Caixa Catalunya, el Festival d'Òpera de Butxaca i Noves Creacions, l'IRCAM – Centre Pompidou, i l'Ensemble intercontemporain de París. A més, Catalunya Música emetrà en directe la funció del dia 28 de novembre.

Hypermusic Prologue neix de la lectura de *Warped Passages*, un estudi divulgatiu escrit per Lisa Randall, professora de Física a la Universitat de Harvard. En aquesta obra, Randall exposa una teoria segons la qual la realitat que habitem els humans sols és una petita part de les cinc dimensions existents, gràcies a les quals existim, i que coordinen forces com la gravetat.

Parra es va interessar immediatament en aquesta proposta d'ordenació de l'univers, postura que podem entendre si atenem al fet que es va postgraduar en ciències i tecnologies de l'art a la Sorbona, i que el seu pare és professor de Física a la Universitat de Barcelona. Va ser així com després de compartir impressions, proposà a Lisa Randall l'escriptura del llibret que havia de formar *Hypermusic Prologue*.

En l'obra, la plasmació d'aquestes teories es personifica de la mà d'una parella jove, formada per una compositora i física – la soprano Charlotte Ellett-, i per un baríton – James Bobby-. La jove decideix trencar la relació després de descobrir que no es troba còmode en el món apàtic en el que viu. Per això s'endinsa en un complex viatge de recerca, que la portarà al descobriment d'una nova quinta dimensió. Des d'allà, enviarà informacions i missatges al jove baríton, que ell no podrà desxifrar.

Explica Hèctor Parra, encarregat de compondre la música i configurar l'òpera, que la manera de plasmar aquesta quinta dimensió s'ha realitzat als laboratoris de l'IRCAM (França), on s'ha desenvolupat un procediment informàtic segons el qual cada nota emesa per la soprano es descodifica i modifica. D'aquesta manera, s'aconsegueix una complexa emissió de sons, que va des del més essencial, com el d'un infant, fins al més elaborat. Amb el qual es denota,

precisament, aquesta hiper-expressió que Parra buscava per divulgar l'essència última de la teoria de Randall. Així, si quan una partícula s'acosta a la realitat, aquesta es transmuta, pel que fa a l'òpera el dinamisme tecnològic ideat afebleix i estira la veu de la soprano, i es contraposa a la fonació del seu amant. Per aquest fet, explica Parra, l'electrònica ha resultat ser un element dramàtic, gràcies a la qual el públic es veurà submergit per la pròpia experimentació vocal.

Proclamant que ens trobem al segle XXI, i que com a tal l'òpera també ha d'evolucionar junt als nous descobriments tecnològics, per bé que es consideri un apassionat de la música del romanticisme del XIX, Hèctor Parra ha volgut plasmar també aquestes noves oportunitats a *Hypermusic Prologue*. Perquè tot i que els dos amants es retrobaran, la relació que s'establirà entre ells serà profundament oberta, com també ho és, diu Parra, un futur que no sabem què ens deparà, com per exemple, amb el cas de l'accelerador de partícules que s'ha reobert recentment a Ginebra. A l'artista només li resta, conclou, teixir un pont amb aquestes noves realitats.

L'espectacle que es veurà al Liceu ha sofert modificacions des de l'estrena a París, motivades per les apreciacions finals de Lisa Randall. Properament, se'n faran funcions a Luxemburg, Brussel·les, al Guggenheim de Nova York, i a Harvard el proper març.